

RESSENYES

ALMIRÓN, Nuria

Los amos de la globalización, Internet y poder en la era de la información
Barcelona: Plaza y Janés, 2002

L'autora és una jove i experimentada investigadora en periodisme científic que ja ens ha aportat, malgrat la seva joventut, algunes obres interessants, de profunda actualitat, que s'insereixen en el camp de l'economia política de la comunicació, dimensió de la investigació en ciències de la comunicació que es menys conreada a casa nostra del que seria de desitjar. Reuneix la triple condició de professora associada de la nostra facultat i de l'Escola de Relacions Públiques de la Universitat de Girona, investigadora i periodista. A més, col·labora activament en la nostra revista. En una paraula, es tracta d'una persona molt inquieta intel·lectualment i molt polifacètica, a la qual auguro un esdevenidor ple de possibilitats.

Com a autora, ja ha publicat, en els darrers anys, diverses obres, totes les quals són d'interès pel seu enfocament i per la seva actualitat. Aquesta vegada ens ofereix una obra molt ben documentada, de lectura àgil i amb un estil propi, que beu de les fonts del periodisme d'investigació, però que denota una marcada intenció d'emprar el llenguatge de la recerca.

Al llarg del llibre, tracta, com a més rellevants, els aspectes següents:

- 1) La globalització és un fenomen general que no té lloc només en el terreny de l'economia, sinó que inclou també la tecnologia. Jo hi afegiria, entre d'altres, el món de la cultura, de la ideologia, de la política, de la comunicació, de les formes del consum, de la vida militar, dels ocis i del turisme.

Estudia amb amplitud el paper d'Internet i afirma que, mercès a la xarxa, podem parlar més en termes d'una societat de la comunicació que no pas de la informació. No vol dir que amb Internet siguem més lliures. Ja no és contemplat com un espai de llibertat. Ni tampoc implica l'alfabetització digital automàtica. En principi, la concepció de la xarxa és que no sigui objecte de control, tot i que es fan esforços significatius per assolir-ho. De fet, foren els Estats Units qui la varen inventar i hi tenen una influència decisiva. Dedicava un capítol interessant sobre la seva utilització a Espanya i els problemes que s'hi plantegen.

- 2) Subratlla el pes específic de Telefónica, que, de fet, exerceix un clar monopoli en la societat de la informació en versió espanyola i destaca el paper de

creixent rellevança de l'ADSL. Creu que, realment, de monopoli estatal ha esdevingut una multinacional global. Fa notar les estretes relacions entre Telefónica i el poder, especialment durant els vuit anys de govern del PP. Remarca el paper de qui fou el seu president, Vilallonga, al qual li varen encomanar des del Govern espanyol l'objectiu fonamental de créixer. Per tant, va fer inversions per controlar determinats grups de mitjans de comunicació de massa, la telefonia mòbil, Internet i els mercats exteriors.

- 3) Pel que respecta a l'anomenada «nova economia», considera que hauria d'emprar-se l'expressió «economia Internet», i fa observar el rol destacat que hi tenen les empreses d'aquest sector. És interessant el que hi exposa sobre els símbols capitalistes, és a dir, els grups empresarials en la societat de la informació, i fa una referència als qui controlen el mercat de la digitalització.
- 4) Mostra que el sector energètic ja no és el factor econòmic clau, car està sent substituït per l'economia de la societat de la informació. En aquest sentit, afirma que l'electricitat ha esdevingut el seu element clau. Això significa que requereix grans inversions

i que la pretesa liberalització de les empreses d'aquest àmbit és més aparent que no pas real. El que s'ha produït principalment ha estat la seva concentració. Lamenta la mala qualitat del servei elèctric, que, segons al·leguen les empreses, és degut a l'augment del consum. Per a ella són excuses, ja que la realitat és que les xarxes actuals de distribució són obsoletes per a les necessitats actuals.

Com a cloenda, assenyala que les grans empreses multinacionals han disposat del suport clau de la banca, fet que no sempre és prou conegut, així com d'ideòlegs i grups de pressió, en un marc polític dominat per les polítiques públiques ultraliberals iniciades per Reagan i Thatcher.

Aquesta breu reflexió em permet afirmar que no ens trobem amb un treball pròpiament de recerca convencional. És un text expositiu molt elaborat sobre problemes reals que han sorgit en la societat de la informació, els quals, al seu entendre, tenen molt a veure amb la convergència telefònica.

En aquest aspecte, és una obra altament recomanable.

Manuel Parés i Maicas

ALMIRÓN, Nuria

Juicio al poder: El pulso de la justicia con el BSCH

Madrid: Ediciones Temas de Hoy, 2003

Aquest llibre ens ofereix una descripció molt pormenoritzada de l'enfrontament entre el Banco Santander Central Hispano (BSCH) i els poders públics, concretament el Ministeri d'Hisenda, del Govern espanyol, i el poder judicial. La raó del conflicte és la política seguida pel banc en el camp de la cessió de crèdits de nua propietat (considerada una pràctica il·legal per part d'aquell), juntament amb les pri-

mes úniques i el diner negre. En una paraula, els riscos fiscals que es produeixen en determinats productes financers.

El text és molt documentat i narra cronològicament els distints esdeveniments que es van produir des de l'any 1995 en aquest terreny. La confrontació es plantejava per part del primer banc espanyol pels seus recursos i la seva posició en el mercat bancari, que va tractar